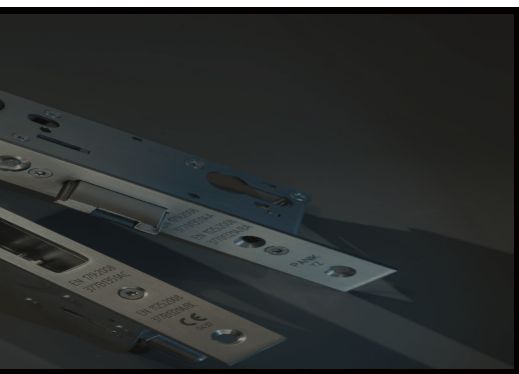

FUNKCJE ANTYPANICZNE

akcesoria drzwiowe

2025

FUNKCJE ANTYPANICZNE

Spis treści

Informacje ogólne	2
Opis działania dla funkcji "B"	3
Opis działania dla funkcji "C"	4
Opis działania dla funkcji "D"	5
Opis działania dla funkcji "E"	6
Podsumowanie	7

Wymagania i normy

INFORMACJE OGÓLNE

Ogólne wymagania dotyczące dróg ewakuacyjnych wynikają z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z tymi przepisami, z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi powinna być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku drogami ewakuacyjnymi. Ponadto wyjścia na drogi ewakuacyjne powinny być wyposażone w drzwi z możliwością ich ręcznego otwierania, przy czym w budynkach przeznaczonych dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz.

Najistotniejszym wymaganiem, dotyczącym przedmiotu publikacji jest zapis, że drzwi stanowiące wyjście awaryjne z pomieszczenia, w którym może przebywać więcej niż 300 osób, oraz drzwi na drodze ewakuacyjnej z tego pomieszczenia, powinny być wyposażone w urządzenia przeciwpaniczne.

Urządzenia przeciwpaniczne zaliczane są do asortymentu specjalistycznych okuć budowlanych i są objęte dwiema normami. W normach podkreślono, że podstawowym zadaniem zamknięć jest możliwość odblokowania drzwi przez jedno naciśnięcie elementu uchwykowego, którym może być drążek, listwa, klamka lub płytką, w czasie krótszym niż jedna sekunda, również w przypadku, gdy drzwi są zablokowane od zewnątrz.

- **PN-EN 179:1999** Okucia budowlane.

Zamknięcia awaryjne do wyjść uruchamiane klamką lub płytką naciskową.

- **PN-EN 1125:1999** Okucia budowlane.

Zamknięcia przeciwpaniczne do wyjść uruchamiane prętem poziomym.

Zamknięcia awaryjne zgodne z normą **PN-EN 179:1999** są również stosowane w drzwiach ewakuacyjnych, ale w odróżnieniu od zamknięć przeciwpanicznych stosuje się je w budynkach, w których ludzie są zaznajomieni z wyjściem awaryjnym, specjalnymi okuciami i ich działaniem, zatem w miejscach, gdzie nie przewiduje się wybuchu paniki oraz chaosu.

Okucia przeciwpaniczne, wykonane zgodnie z normą **PN-EN 1125:1999** i zainstalowane właściwie na drzwiach, umożliwiają ewakuację osobom przy minimalnym wysiłku i bez wcześniejszej znajomości funkcjonowania urządzenia, a więc działającym prawie odruchowo. Podstawowym wymaganiem stawianym tym okuciom jest łatwość otwarcia drzwi przez osoby niedoświadczone, a także starsze i niepełnosprawne. Jest to możliwe z tego względu, że jeżeli z powodu paniki, pierwsza z osób, która dotrze do drzwi z zamknięciem przeciwpanicznym, nie zdoła uruchomić dźwigni przeciwpanicznej, to napór kolejnych osób na drzwi całym ciałem spowoduje nacisk na pręt i uruchomienie dźwigni otwierającej.

W zamkach antypanicznych stosuje się komponenty, które pozwalają na łatwe otwarcie drzwi w razie paniki. Istnieją przy tym różne **funkcje paniczne**, dlatego też drzwi tego rodzaju mogą mieć nieco inną zasadę działania w zależności od konkretnej funkcji.

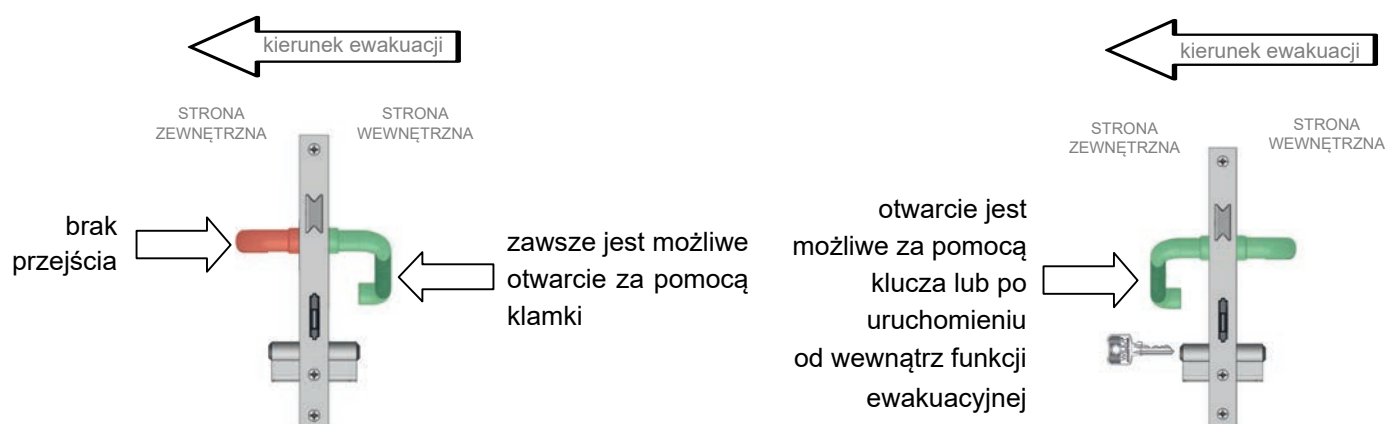
Rozróżnia się następujące **funkcje okuć antypanicznych**: "B", "C", "D", "E".

Funkcja "B"

OPIS DZIAŁANIA DLA FUNKCJI "B"

Zamek zamknięty kluczem może zostać otwarty za pomocą klamki w razie potrzeby opuszczenia pomieszczenia. Nie można jednak wejść do wewnątrz.

Gdy zamek zostanie otwarty kluczem, klamka zewnętrzna jest włączona - do pomieszczenia można wchodzić.

"B" - FUNKCJA PRZEŁĄCZAJĄCA

Zastosowanie:

Dla systemów drzwiowych, które muszą mądrze zagwarantować i zabezpieczyć możliwość przejścia od wewnątrz i zewnątrz, dodatkowo muszą w razie potrzeby zabezpieczyć drzwi przed otwarciem z zewnątrz. Zasadniczo otwarcie drzwi ze strony zagrożenia jest zawsze możliwe (funkcja drzwi ewakuacyjnych).

Możliwe są 3 funkcje:

- rygiel w pozycji 0,
- rygiel przełączony (pozycja i ruch kluczem do tyłu),
- rygiel wysunięty.

Funkcja od strony wewnętrznej (przy wysuniętym ryglu, zamknięte drzwi)

Drzwi od strony wewnętrznej wyposażone są w dźwadek lub listwę naciskową. Poprzez nacisk na dźwadek lub listwę następuje odciągnięcie zapadki i wysuniętego rygla. Drzwi mogą być otworzone.

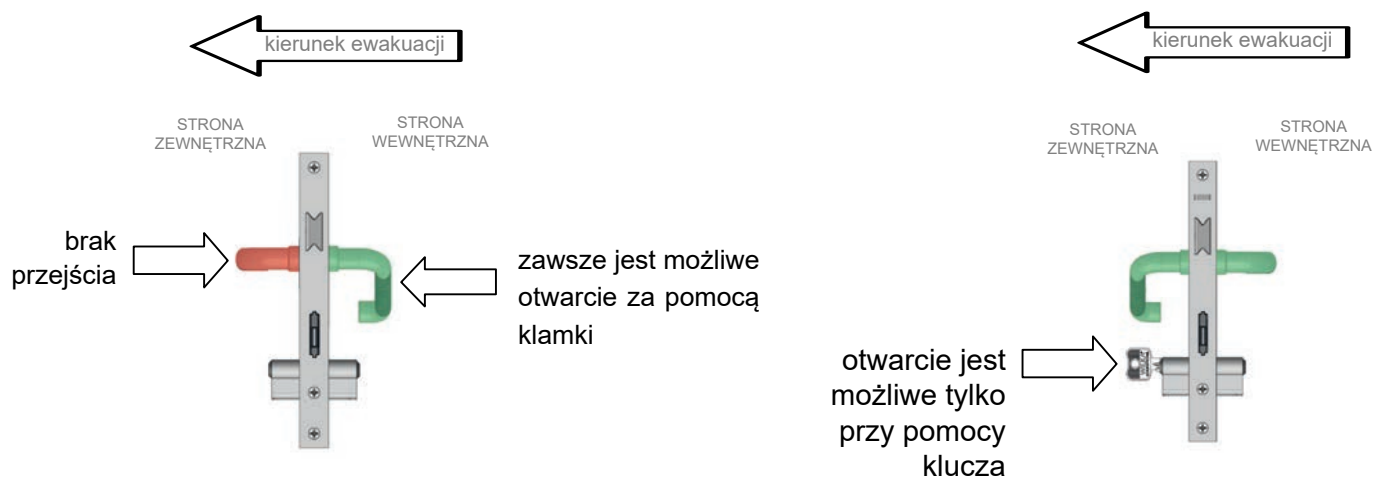
Funkcja od strony zewnętrznej (przy wysuniętym ryglu, zamknięte drzwi)

Drzwi od strony zewnętrznej posiadają klamkę. Przy wysuniętym ryglu zamka lub rygla w pozycji "0" klamka ma ruch jałowy (nie uruchamia zapadki). Drzwi można otworzyć dopiero po przełączeniu rygla. Rygiel jest zasadniczo zamykany przez klucz.

Funkcja "C"

OPIS DZIAŁANIA DLA FUNKCJI "C"

Pomieszczenie może być opuszczone w każdej sytuacji. Gdy zamek jest zaryglowany, nie jest możliwe wejście z zewnątrz. Takie zamki nazywane są zamkami z wymuszonym zamknięciem. Klamka wewnętrzna ma funkcję antypaniczną, natomiast zewnętrzna rozłączną. Zamek można otwierać kluczem z każdej strony. Klucz można wyjąć tylko po przywróceniu funkcji biegu jałowego.

"C" - FUNKCJA WYMUSZONEGO ZAMKNIĘCIA (tylko dla serii 7000)

Zastosowanie:

Do drzwi, które muszą zostać zabezpieczone przed nieuprawnionym otwarciem od strony zewnętrznej. Otwarcie drzwi od strony wewnętrznej (zagrożenia) jest zawsze możliwe (funkcja drzwi ewakuacyjnych).

Funkcja od strony wewnętrznej:

Od strony wewnętrznej (strony zagrożenia) znajduje się klamka lub dźwignia przeciwpaniczna. Przy wysuniętej zasuwce, w przypadku paniki, poprzez naciśnięcie klamki lub dźwigni jest cofana zapadka i zasuwka.

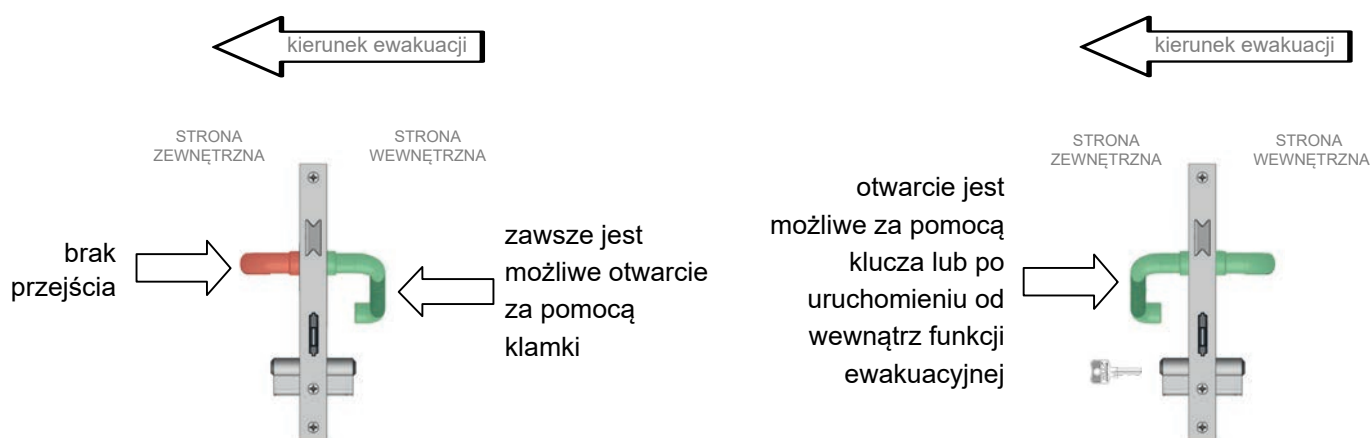
Funkcja od strony zewnętrznej:

Drzwi od strony zewnętrznej posiadają klamkę. Przy wysuniętej zasuwce zamka klamka ma ruch jałowy (nie uruchamia zapadki). Drzwi od strony zewnętrznej mogą być otwarte wyłącznie kluczem. Klucz we wkładce musi zostać przekręcony zgodnie z kierunkiem otwierania do pozycji krańcowej. Dopiero wtedy następuje włączenie orzecha i drzwi mogą zostać otwarte za pomocą klamki. Dopóki klucz we wkładce znajduje się w pozycji krańcowej, drzwi mogą być otwierane klamką. Po wyjęciu klucza klamka ma ruch jałowy.

Funkcja "D"

OPIS DZIAŁANIA DLA FUNKCJI "D"

Zamki z funkcją "D" pozwalają na wyjście z pomieszczenia niezależnie od stanu zaryglowania drzwi. Takie drzwi najczęściej stosowane są na drogach ewakuacyjnych. Drzwi tego typu określane są też jako drzwi z funkcją przejścia.

"D" - FUNKCJA PRZEJŚCIA

Zastosowanie:

Dla systemów drzwiowych, które muszą zagwarantować możliwość przejścia od wewnątrz i zewnątrz. Aby zapobiec otwarciu drzwi od zewnątrz, przy otwartej funkcji panicznej, rygiel musi być ponownie wysunięty za pomocą klucza. Otwarcie drzwi od strony wewnętrznej (podczas zagrożenia) jest zawsze możliwe (funkcja drzwi ewakuacyjnych).

Funkcja od strony wewnętrznej:

Od strony wewnętrznej (strony zagrożenia) znajduje się klamka lub dźwignia. Przy wysuniętym ryglu, w przypadku paniki, poprzez naciśnięcie klamki lub dźwigni jest cofana zapadka i rygiel. Zamek można ryglować i odryglowywać za pomocą klucza.

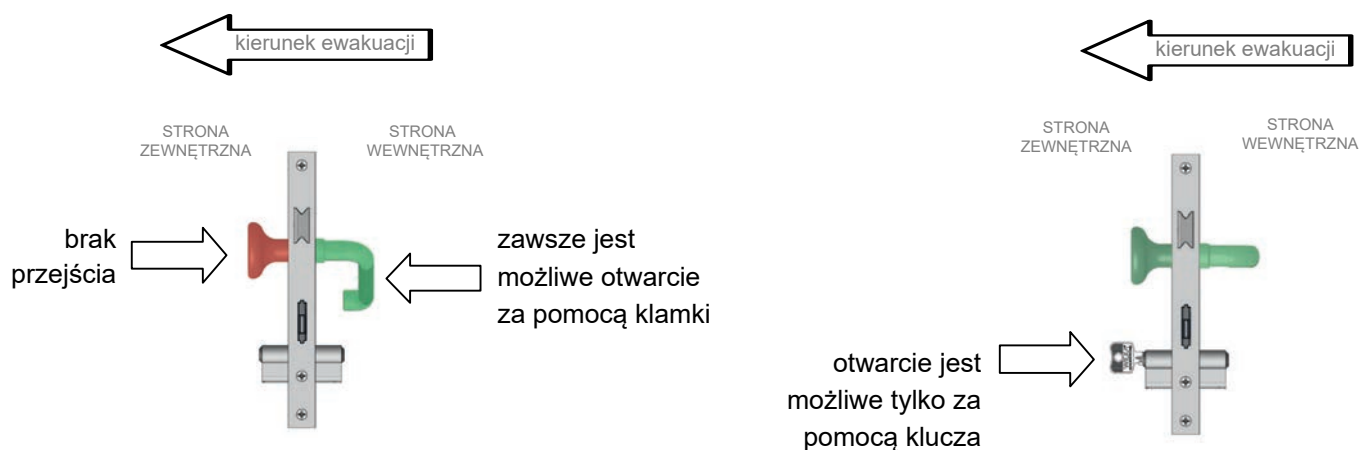
Funkcja od strony zewnętrznej:

Drzwi od strony zewnętrznej posiadają klamkę. Przy odryglowanym zamku za pomocą klamki można cofnąć zapadkę. Zamek jest ryglowany i odryglowywany za pomocą klucza. Po otwarciu zamka od wewnątrz w przypadku paniki, od zewnątrz zamek można otworzyć klamką (po naciśnięciu klamki jest cofana zapadka). Przy zamku zaryglowanym (rygiel wysunięty) klamka jest wyłączona, tzn. ma ruch jałowy (nie uruchamia zapadki).

Funkcja "E"

OPIS DZIAŁANIA DLA FUNKCJI "E"

Gdy drzwi są zamknięte, można otworzyć je od środka, natomiast nie można wejść z zewnątrz. Po zamknięciu drzwi nawet pomimo braku zaryglowania kluczem nie można dostać się do lokalu.

"E" - FUNKCJA ODCIĄGU ZAPADKI

Zastosowanie:

Dla systemów drzwiowych, które muszą zagwarantować możliwość otwarcia drzwi od wewnątrz oraz zabezpieczyć możliwość otwarcia drzwi od zewnątrz przez nieuprawnione osoby. Zasadniczo otwarcie drzwi od wewnątrz jest zawsze możliwe (funkcja drzwi ewakuacyjnych). Zamki z tą funkcją posiadają orzech stały.

Funkcja od strony wewnętrznej:

Od strony wewnętrznej (strony zagrożenia) znajduje się klamka lub dźwignia. Przy wysuniętym ryglu, w przypadku paniki, poprzez naciśnięcie klamki lub dźwigni jest cofana zapadka i rygiel. Przy zamku odryglowanym (rygiel w pozycji 0) można klamką lub dźwignią cofnąć zapadkę. Zapadka jest też cofana w przypadku ruchu kluczem. Zamek jest ryglowany i odryglowywany za pomocą klucza.

Funkcja od strony zewnętrznej:

Drzwi od strony zewnętrznej posiadają gałkę. Przy zamku odryglowanym (rygiel w pozycji "0") za pomocą klucza można cofnąć zapadkę. Od zewnątrz zamek jest ryglowany i odryglowywany za pomocą klucza.

PODSUMOWANIE

	OD WEWNĄTRZ:	OD ZEWNĄTRZ:
FUNKCJA "B"	wyście zawsze za pomocą klamki lub dźwigni bez względu na to czy zamek jest zaryglowany, czy nie	1. gdy zamek jest zaryglowany – brak wejścia – klamka wyłączona; (po wyjściu z pomieszczenia zamek zatrzaskuje się i nie ma możliwości powrotu) 2. gdy zamek jest odryglowany – komunikacja obustronna (możliwe swobodne wejście)
FUNKCJA "C"	wyście zawsze za pomocą klamki lub dźwigni bez względu na to czy zamek jest zaryglowany, czy nie	1. gdy zamek jest zaryglowany – brak wejścia – klamka wyłączona; (po wyjściu z pomieszczenia zamek zatrzaskuje się i nie ma możliwości powrotu) 2. otwarcie tylko przy pomocy klucza
FUNKCJA "D"	wyście zawsze za pomocą klamki lub dźwigni bez względu na to czy zamek jest zaryglowany, czy nie	1. gdy zamek jest zaryglowany – brak wejścia – klamka wyłączona; (po wyjściu z pomieszczenia klamka włączona na stałe – komunikacja obustronna możliwa do momentu ponownego zaryglowania zamka kluczem) 2. gdy zamek jest odryglowany – komunikacja obustronna (możliwe swobodne wejście)
FUNKCJA "E"	wyście zawsze za pomocą klamki lub dźwigni bez względu na to czy zamek jest zaryglowany, czy nie	1. brak klamki 2. otwarcie tylko przy pomocy klucza

